

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE
TEATAJA

14. juuni 1974

Nr. 25 (447)

9. aastakäik

SISUKORD

I

217. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. L. Pilli autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
218. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. A.-O. Tikenbergile Eesti NSV teenelise polügrafisti aunimetuse andmise kohta.

II

219. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Linna, rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonna põhimääruse» kinnitamise kohta.
220. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraazi tegevuse edasise täiustamise kohta.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

217 Sm. L. Pilli autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse eduka töö ja aktiivse ühiskondliku tegevuse eest ning seoses viiekümnenda sünnipäevaga autastada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi vastutavat töötajat Linda Aleksandrit, Pilli Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 3. juunil 1974.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

218 Sm. A.-O. Tikenbergile Eesti NSV teenelise polügrafisti aunimetuse andmise kohta

Kauaaegse eduka töö ja teenete eest trükiste kvaliteedi tõstmisel ning kaadri kasvatamisel anda trükikoja «Oktoober» tsehiülemale Alfred-Ottomar Otto p. Tikenbergile Eesti NSV teenelise polügrafisti aunimetus.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 5. juunil 1974.

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

219 «Linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonna põhimääruse» kinnitamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

Kinnitada juurdelisatud «Linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonna põhimäärus».

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevallitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 22. aprillil 1974. Nr. 189.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
22. aprilli 1974. a. määrusega nr. 189

Linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonna põhimäärus

1. Linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakond moodustatakse vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile ja allub oma tegevuses nii linna, rajooni tööraha saadikute nõukogule ja tema täitevkomiteele kui ka Eesti NSV Siseministeeriumile.

Tallinna linnas asuvad siseasjade osakonnad alluvad oma tegevuses samuti Tallinna Linna Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee Siseasjade Valitsusele.

Siseasjade osakonna ülesanne on avaliku korra kindlustamine, sotsialistliku omandi, kodanike, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide õiguste ning seaduslike huvide kaitsmine kuritegelike rünnete ja muude ühiskonnavastaste tegude eest, samuti tuletõrje organiseerimine teenindataval territooriumil.

2. Siseasjade osakond juhendub oma tegevuses NSV Liidu ja Eesti NSV seadustest, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi ja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlustest, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrustest ja korraldustest, linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu ja tema täitevkomitee otsustest ja korraldustest, NSV Liidu siseministri ja Eesti NSV siseministri ning teiste kõrgemalseivate siseasjade organite käskkirjadest, juhenditest ja juhistest, samuti käesolevast põhimäärusest.

3. Siseasjade osakonna peaülesanded on:

1) eeskujuliku avaliku korra kindlustamine, õiguserikkumiste õigeaegne ärahoidmine ja tõkestamine, kuritegude kiire ja täielik avastamine, samuti uurimise läbiviimine siseministeeriumi organite uurimis-

alluvusse kuuluvates kriminaalasjades, kuritegusid ja teisi ühiskonnavastaseid tegusid soodustavate põhjuste kõrvaldamise abinõude pidev ellurakendamine;

2) tihedas koostöös teiste riiklike organitega, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste administratsiooniga, töökollektiividega, samuti rahvamalevate ja muude ühiskondlike organisatsioonidega kodanike kasvatamine ausa töösse suhtumise, seaduste täpse täitmise ning sotsialistliku ühiselu reeglite austamise vaimus;

3) ohutu liikluse tagamine linnades ja teistes asulates ning autoteedel;

4) asulate ja rahvamajandusobjektide tuleohutuse tagamise organiseerimine;

5) osakonna töötajate tegevuses sotsialistliku seaduslikkuse range järgimine;

6) isikulise koosseisu teenistusalase, lahingulise ja poliitilise ettevalmistuse ning distsipliini kõrge taseme tagamine;

7) juhtimise ja töö teadusliku organiseerimise meetodite, teaduse ja tehnika uusimate saavutuste, eesrindlike kogemuste laialdane kasutamine avaliku korra kaitsel ja võitluses kuritegevusega, tuleohutuse tagamisel ning siseasjade osakonna teistel tegevusaladel.

4. Võitluses kuritegevusega siseasjade osakond:

1) selgitab välja põhjusi ja tingimusi, mis soodustavad kuritegude toimepanemist, võtab tarvitusele abinõud nende põhjuste ja tingimuste kõrvaldamiseks;

2) informeerib ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijaid kuritegude toimepanemist soodustavatest põhjustest ja tingimustest nende poolt vastavate abinõude rakendamiseks. Informeerib partei- ja nõukogude organeid väljaselgitatud puudustest ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide ning juhtkonna tegevuses;

3) teeb elanike hulgas õiguslast propagandat ja selgitustööd sotsialistliku õiguskorra tugevdamise küsimustes;

4) selgitab välja ühiskonnavastase käitumisega isikuid ja koos teiste riigiorganitega, samuti ühiskondlike organisatsioonidega rakendab nende isikute suhtes profülaktilisi abinõusid;

5) rakendab ettevalmistatavate kuritegude ärahoidmiseks ja kuriteokatsete tõkestamiseks operatiivjälituse ja muid abinõusid;

6) koos linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juures asuva järelevalvekomisjoniga ja ühiskondlike organisatsioonidega abistab karistuse kandmise kohtadest vabanenud isikuid tööleasumisel ning organiseerib vajalikel juhtudel nende ümberkasvatamist;

7) vastavalt seadusele rakendab vastavaks registreerimiseks ja ametlikuks hoiatamiseks sundtoomist isikute suhtes, kes süstemaatiliselt rikuvad avalikku korda ja panevad toime muid korrarikkumisi, mis ei too endaga kaasa administratiiv- või kriminaalkaristust;

8) selgitab juurdluse ja eeluurimise käigus, samuti operatiivjälituse abinõusid kasutades välja puudusi, mis esinevad ettevõtetes, asutustes, organisatsioonides ning sovhoosides ja kolhoosides materiaalsete väärtuste arvestamisel, kasutamisel ja hoidmisel, ning riisumisi ja teisi kuritarvitusi soodustavaid muid asjaolusid, võtab tarvitusele abinõud nende puu-

duste kõrvaldamiseks; mobiliseerib üldsust riisujate, valerahategijate, spekulantide ja altkäemaksuandjate-võtjate väljaselgitamiseks;

9) vastavalt seadusandlusele teostab administratiivjärelevalvet kinnipidamiskohtadest vabastatud isikute üle;

10) koos linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juures asuva alaealiste asjade komisjoniga ning teiste riiklike ja ühiskondlike organisatsioonidega rakendab ellu abinõusid laste järelevalvetuse ja kuritegevuse likvideerimiseks; selgitab välja ja teeb alaealiste õiguserikkujate seas individuaalset profülaktilist tööd; teeb ettepanekuid ühiskondlike kasvatajate kinnitamiseks alaealistele õiguserikkujatele; rakendab alaealiste kuritegelike gruppide väljaselgitamiseks operatiivjälituse ning muid abinõusid; võtab tarvitusele abinõusid taoliste gruppide organisaatorite, kuritegevusele kihutajate, samuti alaealisi kuritegevusele, joomisele, hasartmängude mängimisele, kerjamisele ja prostitutsioonile kaasatõmbajate paljastamiseks;

11) koos tervishoiuorganite ja ühiskondlike organisatsioonidega korraldab võitlust joomise, narkomaania ja teiste ühiskonnastaste nähtuste vastu;

12) võtab vastu avaldusi ja teateid toimepandud kuritegude kohta, peab nende arvestust, kontrollib ja lahendab neid sisuliselt;

13) rakendab operatiivjälitustoiminguid ning muid abinõusid kuritegude avastamiseks ja kurjategijate kinnipidamiseks;

14) registreerib kuritegusid ning peab kriminaalkuritegude ja administratiivõiguserikkumiste riiklikku statistikat;

15) vastavalt seadusele algatab kriminaalasju ning teostab edasilükkamatuid uurimistoiminguid kuriteojälgede kindlakstegemiseks ja fikseerimiseks; korraldab seaduse piires juurdlust ja eeluurimist siseasjade organite alluvusse kuuluvates kriminaalasjades;

16) organiseerib eeluurimise läbiviimisel koostööd miilitsateenistuse, riikliku tuletõrje järelevalveorganite ja uurija vahel;

17) tagab siseasjade organite uurimisalluvusse kuuluvate kriminaalasjade kiire ja täieliku uurimise ning kuritegude avastamise, kasutades selleks tema käsutuses olevaid jõude ja vahendeid;

18) võtab tarvitusele abinõud riisunud vara leidmiseks ja äravõtmiseks ning kuriteoga tekitatud materiaalse kahju heastamiseks;

19) operatiivjälituse või muude andmete saamisel teise organi uurimisalluvusse kuuluva kuriteo ettevalmistamisest või toimepanemisest annab need ettenähtud korras üle kasutamiseks selle kuriteo avastamisel;

20) täidab prokuröri juhiseid ja uurija ülesandeid jälitus- ja uurimistoimingute teostamiseks.

5. Avaliku korra kaitsel siseasjade osakond:

1) tagab avaliku korra tänavatel, väljakutel, parkides ja teistes ühiskondlikes paikades;

2) organiseerib avaliku korra kaitset riiklike ja ühiskondlike organisatsioonide poolt läbiviidavatel massiüritustel;

3) võtab loodusõnnetuste ja muude erakorraliste olukordade puhul osa inimeste ja vara päästmisest, samuti rakendab kohalike tööraha saadikute nõukogude, nende täitevkomiteede või spetsiaalselt loodusõnnetuste tagajärgede likvideerimiseks moodustatud erikomisjonide otsustele vas-

tavaid abinõusid elanike, transpordi- ja muude vahendite mobiliseerimisel pääste-, avari- ning taastamistöde tegemiseks, organiseerib järelevalveta jäänud riigi-, ühiskonna ja kodanike isikliku vara kaitset;

4) tagab avaliku korra tsiviilkaitseürituste läbiviimisel;

5) oma pädevuse piirides teostab järelevalvet ametiisikute ja kodanike poolt riigivõimu- ja -valitsemisorganite otsuste täitmise üle;

6) oma volituste piirides abistab töörahva saadikute nõukogude saadikuid ja ametiisikuid nende kohustuste täitmisel, kui üksikud kodanikud keelduvad täitmast nende seaduslikke nõudmisi või takistavad normaalset tööd;

7) koos linna, rajooni riikliku sanitaarteenistuse organitega teostab järelevalvet sanitaareeskirjade täitmise üle asulate tänavatel, hoovides ja teistel territooriumidel, samuti linnalähedastes töötajate puhkepaikades ja supelrandades;

8) rakendab abinõusid abi andmiseks kuritegude ja õnnetusjuhtumite läbi kannatanutele, samuti avalikes kohtades abitus seisundis olevatele isikutele;

9) tagab leitud ja miilitsasse üleantud dokumentide, esemete, väärtasjade ja muu vara säilimise, võtab tarvitusele abinõud nende tagastamiseks seaduslikele omanikele;

10) selgitab välja ühiskonnavastase parasiitliku eluviisiga isikuid, kes kuritahtlikult hoiduvad kõrvale ühiskondlikult kasulikust tööst, ja võtab nende suhtes tarvitusele seadusandluses ettenähtud abinõud, kontrollib linna, rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsuste täitmist nende isikute töölerakendamise osas;

11) kehtestatud korras täidab administratiivkorras väljatõstmise otsuseid, samuti prokuröri, rahvakohtuniku või kohtu muid määrusi;

12) teostab järelevalvet tingimisi süüdimõistetud ja kohustuslikus korras tööle rakendatud, samuti tingimisi vabastatud isikute üle, võtab osa nende ümberkasvatamiseks tehtavast tööst;

13) vajalikel juhtudel abistab meditsiinitöötajaid ühiskonnaohtlike psüühiliselt haigete hoidmist, samuti narkomaanide hospitaliseerimisel seadusandluses ettenähtud juhtudel;

14) tagab arreteeritud ja kinnipeetud isikute ülalpidamise režiimi, valve ja konvoeerimise;

15) abistab NSV Liidu Kaitseministeeriumi organeid kodanike tegevteenistusse kutsumise organiseerimisel ja NSV Liidu kodanike poolt sõjaväearvestuse eeskirjade täitmise kontrollimisel;

16) abistab looduskaitse organeid loodusvarade kaitse ja nende saastamise ärahoidmise abinõude ellurakendamisel, võitluses salaküttimisega ning jahipidamise ja kalapüügieeskirjade rikkumisega.

6. Siseasjade osakond organiseerib ja teostab juurdlustest, uurimisest ja kohtust kõrvale hoiduvate süüdistatavate, karistuse kandmisest kõrvale hoiduvate süüdimõistetute, teadmata kadunud isikute, riisunud vara, ravi- ja tööprofülaktooriumidest ära jooksnud narkomaanide ja joodikute, administratiivjärelevalvest kõrvale hoiduvate isikute, vaimuhaiglatesse sundravile suunatud ja nendest haiglatest põgenenud isikute, registreerimisest kõrvale hoiduvate välismaalaste ja kodakondsuseta isikute võlglaste ja kostjate tsiviilasjades, samuti üldisest sõjaväeteenistusest kõrvalehoi-

dujate ning NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandluses ettenähtud juhtudel ka teiste isikute tagaotsimist; abistab NSV Liidu Punase Risti ja Punase Poolkuu Seltsi sugulastega sidemed kaotanud isikute otsimisel.

7. Siseasjade osakond abistab asutusi, organisatsioone ja kodanikke omavoliliselt kodudest lahkunud, lastekodudest või erikoolidest põgenevad alaealiste, invaliidide- ja vanadekodudest administratsiooni loata lahkunud isikute, kodunt või tervishoiuasutustest lahkunud vaimuhaigete leidmisel; abistab tervishoiuorganeid eriti ohtlikke nakkushaigusi põdevate ja ravist kõrvale hoiduvate või karantiinirežiimi rikkudes omavoliliselt teise asulasse lahkunud isikute asukoha kindlakstegemisel.

Siseasjade organite isikuline koosseis võtab osa õnnetusjuhtumite tagajärjel ohtu sattunud isikute tagaotsimisest ja nende päästmisest.

8. Passirežiimi tagamiseks siseasjade osakond:

1) annab NSV Liidu kodanikele välja passe ning teostab nende sisse- ja väljaregistreerimist; kontrollib passirežiimi eeskirjade täitmist kodanike ja ametiisikute poolt; teeb aadresside ja teadete alast tööd, annab kodanikele lubasid piiritsooni sõiduks ja seal elamiseks;

2) kehtestatud korras võtab vastu ja vaatab läbi Nõukogude kodanike taotlusi isiklikel põhjustel välismaale sõitmise ja sugulaste (tuttavate) välismaalt küllakutsumise kohta;

3) peab teenindataval territooriumil elunevate välismaalaste (välja arvatud isikud, kes kuuluvad registreerimisele NSV Liidu ja Eesti NSV Välisministeeriumis) ja kodakondsuseta isikute arvestust, annab neile välja NSV Liidu territooriumil elamise õiguse dokumente ja teostab järelevalvet NSV Liidu territooriumil elamise kehtestatud eeskirjade täitmise üle nende poolt; vormistab viisasid sõiduks välismaale, samuti materjale Nõukogude kodakondsusesse vastuvõtmise kohta või sellest väljaastumiseks.

9. Siseasjade osakond annab vastavalt seadusandlusele lubasid vinttulirelvade ja nende laskemoona, külmrelvade, lõhkeainete ja tugevatoomeliste mürkainete soetamiseks, hoidmiseks ja transportimiseks; kontrollib nende hoidmise ja transportimise eeskirjade täitmist, radioaktiivsete ainete säilitamise tingimusi nende alalistes hoiukohtades; kontrollib laske- tiirude ja laskeradade, polügraafia-, templigraveerimis-, relvaremondi- ja pürotehnikaettevõtete ning tulirelvi müüvate kaupluste tegevuse eeskirjade täitmist; annab lubasid paljundusaparaatide soetamiseks ja hoidmiseks ning pitsatite ja templite valmistamiseks.

10. Siseasjade osakond peab ettevõtetele, asutustele, organisatsioonidele ja kodanikele kuuluvate auto-mototranspordivahendite arvestust, teostab järelevalvet nende tehnilise seisukorra üle; tagab transpordivahendite ja jalakäijate ohutu liikluse ning täidab teisi «NSV Liidu Siseministeeriumi Riikliku Autoinspeksiooni põhimäärusest» tulenevaid kohustusi.

11. Siseasjade osakond valvab vastavate ametkondade ja organisatsioonidega sõlmitud lepingute alusel mõningaid ettevõtteid, ehitisi ja muid objekte; tagab lepingute alusel ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja kodanike vara valvamise, täiustab ja juurutab tehnilisi valveseadmeid; kontrollib valvet tarbijate kooperatsiooni ja teiste maorganisat-

sioonide objektidel; töötab välja ametkonnavälise valve arvel peetavate miilitsa allüksuste toimkondade paigutuse; inspekteerib ametkondlikku valvet, kontrollib selle organiseerimist ja olukorda.

12. Tuleohutuse tagamise osas siseasjade osakond:

1) organiseerib tulekahjude ärahoidmise abinõude rakendamist;

2) teostab järelevalvet tuleohutusvalvete nõuete täitmise üle hoonete ja ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja rekonstrueerimisel, rahvamajandusobjektidel tulekaitseautomaatika ja kustutusvahendite juurutamise üle; osaleb valmishetatud objektide eksploatatsioonivõtmise komisjonides;

3) organiseerib ja teeb tulekaitsealast propagandat rahvamajandusobjektidel ning elanike hulgas; kaasab töölisi ja teenistujaid võitlusse tulekahjudega;

4) viib läbi juurdlust ja eeluurimist tulekahjude ning tulekaitse-eeskirjade rikkumiste asjus, samuti rakendab ellu muid abinõusid vastavalt riikliku tulekaitse järelevalve organitele kehtestatud õigustele ja kohustustele.

13. Siseasjade osakond tagab kohtuotsuste (erimääruste ja määruste) õige ning õigeaegse täitmise isikute suhtes, keda on karistatud vabaduskaotusega parandusliku tööga, asumisele või väljasaatmisega, ja kohtunike määruste täitmise isikute suhtes, keda on karistatud administratiivkorras aresti või parandusliku tööga.

14. Avaliku korra kaitse ja kuritegevusevastase võitluse ülesannete täitmisel kasutab siseasjade osakond mittekoosseisuliste töötajate, uurijate ühiskondlike abide, samuti profülaktika tugipunktide, vabatahtlike rahvamalevate, ühiskondlike autoinspektorite ja teiste ühiskondlike jõudude abi.

15. Siseasjade osakond kogub ja analüüsib informatsiooni kuritegevuse ning linnas ja rajoonis toimepandud administratiivõiguserikkumiste olukorra, struktuuri ja dünaamika kohta, õiguserikkujate isiksuse, õiguserikkumiste ärahoidmise abinõude efektiivsuse kohta; annab oma tööst aru täitevkomitee istungitel ning linna, rajooni tööraha saadikute nõukogude istungjärkudel; planeerib ja organiseerib igal aastal miilitsa piirkonnainspektorite esinemisi aruandlusega nende poolt teenindatava territooriumi elanike ees.

16. Siseasjade osakond esitab regulaarselt kohalikele partei- ja nõukogude organeile informatsiooni operatiivolukorrast ja abinõudest avaliku korra edaspidiseks kindlustamiseks ja kuritegevusvastase võitluse tugevdamiseks ning teeb ettepanekuid kuritegevusvastase võitluse, avaliku korra kaitse, tuleohutuse, samuti osakonna isikulise koosseisu töötajate parandamise mõnede küsimuste kohta.

17. Tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed annavad siseasjade osakonna kasutada tasuta vastavad teenistusruumid, miilitsa piirkonnainspektoritele aga mööbli ja sidevahenditega sisustatud ametiruumid, tagavad miilitsa piirkonnainspektoritele sellel ametikohal töötamise perioodiks korteri teenindataval territooriumil, samuti annavad elamispinna teistele miilitsatöötajatele.

18. Siseasjade osakond kasutab NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 8. juuni 1973. a. seadlusega «Nõukogude miilitsa põhikohustuste ja

õiguste kohta avaliku korra kaitsel ja võitluses kuritegevusega», «Nõukogude miilitsa põhimäärusega», «Riikliku tuletõrje järelevalve põhimäärusega» ja teiste normatiivaktidega ettenähtud õigusi.

19. Siseasjade osakonna tegevust juhib ülem. Teda kinnitab ja vabastab linna, rajooni töörahva saadikute nõukogu, nõukogu istungjärkude vahelisel ajal aga määratakse ametisse kohusetäitjana ja vabastatakse kohusetäitmisest linna, rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt, tema järgneva kinnitamisega nõukogu järjekordsel istungjärkul.

Siseasjade osakonna ülema asetäitjad ja miilitsajaoskondade ülemad määrab ametisse Eesti NSV siseminister ning neid kinnitab linna, rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee.

20. Siseasjade osakonna ülem, kes ühtlasi on linna, rajooni miilitsa-ülem:

1) juhib osakonna tegevust, tagab selle ees seisvate ülesannete täitmise;

2) tagab osakonna tegevuses sotsialistliku seaduslikkuse range järgimise;

3) esitab linna, rajooni töörahva saadikute nõukogule ja tema täitevkomiteele läbivaatamiseks otsuste ja korralduste projekte avaliku korra kaitse küsimustes;

4) kontrollib linna, rajooni töörahva saadikute nõukogu ja tema täitevkomitee, samuti kõrgemalseisvate riigiorganite otsuste ja korralduste täitmist avaliku korra kaitse ning valijate juhendite täitmist osakonna tegevuse küsimustes, annab kindlaksmääratud tähtaegadel vastuseid saadikute järelepärimistele, vaatab läbi linna, rajooni töörahva saadikute nõukogu alaliste komisjonide ettepanekuid avaliku korra kaitse kohta, teatab neile läbivaatamise tulemustest ja tarvitusele võetud abinõudest;

5) võtab isiklikult vastu kodanikke;

6) annab oma pädevuse piirides käskkirju ja juhiseid;

7) määrab kindlaks oma asetäitjate ja teenistuste ülemate funktsionaalsed kohustused ning vastutuse vastavate allüksuste tegevuse eest, samuti osakonna teiste töötajate funktsionaalsed kohustused;

8) määrab, paigutab ümber ja vallandab rea- ja nooremjuhtivkoosseisu kuuluvaid töötajaid, samuti töölisi ja teenistujaid vastavalt Eesti NSV siseministri käskkirjaga kindlaksmääratud ametikohtade nomenklatuurile; teeb esildisi kõrgemalseisvale siseasjade organile teiste temale alluvate töötajate määramise, ümberpaigutamise ja vallandamise, samuti juhtivkoosseisu esimeste ja korraliste eriaastmete omistamise kohta;

9) lähtudes konkreetsest operatiivolukorrast määrab kindlaks osakonna töötajate tööpäevarežiimi;

10) vastavalt seadusandlusele määrab administratiivkaristusi isikutele, kes on toime pannud administratiivõiguserikkumisi, või saadab materjali nende kohta rahvakohtunikele, administratiivkomisjonile, seltsimehelikule kohtule või töökollektiividele läbiarutamiseks;

11) vastavalt «Siseasjade organite distsiplinaarmäärustikule» kohaldab ergutusi ja määrab distsiplinaarkaristusi rea- ja juhtivkoosseisu kuuluvatele isikutele, samuti esitab kõrgemalseisvale siseasjade organile taotlusi uurimisaparaadi töötajate ning teiste rea- ja juhtivkoosseisu

kuuluvate isikute ergutamiseks või distsiplinaarkorras karistamiseks;

12) vastavalt tööseadusandlusele kohaldab osakonna tööliste ja teenistujate suhtes ergutusi ja karistusi;

13) taotleb linna, rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee, kõrgemalseisva siseasjade organi, ettevõtete, asutuste, organisatsioonide juhtijate ees võitluses kuritegevusega, avaliku korra kaitsel või tulekahjude kustutamisel eriti silmapaistnud siseasjade osakonna mittekooesuliste töötajate, rahvamalevlaste, samuti kodanike autasustamist;

14) tagab transpordi- ja operatiivtehnikavahendite, samuti rahaliste vahendite õige kasutamise, organiseerib osakonna administratiiv- ja majanduslikku tegevust;

15) rakendab abinõusid töötajate elamis- ning kultuuri- ja olmetingimuste parandamiseks;

16) lahendab muid siseasjade osakonna ülema pädevusse antud küsimusi.

21. Siseasjade osakonna ülem vastutab isiklikult osakonna tegevuse eest.

22. Suuremas siseasjade osakonnas võib kehtestatud korras moodustada territoriaalseid miilitsajaoskondi, kes on siseasjade osakonna struktuursed allüksused ning kellel on kõik õigused, mis on miilitsale antud vastavalt kehtivale seadusandlusele.

23. Siseasjade osakonna finantseerimine, tema struktuuri ja koosseisu kinnitamine toimub kehtestatud korras.

24. Siseasjade osakond on juriidiline isik, tal on Eesti NSV riigivapi kujutise ja oma nimega pitsat.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

220 Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži tegevuse edasise täiustamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži osatähtsuse suurendamiseks seadusandluse õige ning ühtse kohaldamise tagamiseks majanduslike vaidluste lahendamisel, tema mõju tugevdamiseks ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele riiklikust distsipliinist kinnipidamisel ning plaaniülesannete ja lepinguliste kohustuste täitmisel ning vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. jaanuari 1974. a. määrusele nr. 60 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Reorganiseerida Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž liidulis-vabariiklikuks organiks.

2. Kinnitada juurdelisatud «Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži põhimäärus».

3. Jätta kehtima Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži materiaal-tehnilise varustamise ja finantseerimise praegune kord.

4. Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuval Riiklikul Arbitraažil avaldada suuremat mõju rahvamajanduses tehtava õiguslase töö parandamisele ning aktiivsemalt propageerida majandusalast seadusandlust, koordineerides oma sellealast tegevust ENSV Justiitsministeeriumiga.

5. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide täitevkomiteedel ning ettevõtetel, organisatsioonidel ja asutustel võtta teadmiseks ja juhendumiseks, et:

1) NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž, liidu- ja autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude juures asuvad riiklikud arbitraažid ning kraide, oblastite ja linnade tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad riiklikud arbitraažid moodustavad NSV Liidu riikliku arbitraaži ühtse süsteemi;

2) on kehtestatud, et:

riiklike arbitraažide poolt majanduslike vaidluste kohta tehtud otsuste õigsust kontrollivad ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste avalduste alusel ning ka omal algatusel nende riiklike arbitraažide peaarbiterid ja peaarbiteride asetäitjad, kelle pädevusse nende vaidluste lahendamine kuulub;

neid otsuseid, mida teevad peaarbiterid ja peaarbiteride asetäitjad liiduvabariikides, vaatavad järelevalvekorras läbi riikliku arbitraaži kõrgemalseisvad organid vastavalt «NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži põhimäärusele» ja liiduvabariikide ministrite nõukogude juures asuvate riiklike arbitraažide põhimäärustele.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Riiklikule Arbitraažile on tehtud ülesandeks määrata kindlaks liiduvabariikides peaarbiteride ja peaarbiteride asetäitjate poolt tehtavate otsuste sellise läbivaatamise kehtestamise kord ja tähtaeg.

6. Sõnastada Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. novembri 1965. a. määrusega nr. 491 (ENSV MK 1965, nr. 41, art. 179) kinnitatud «Ühiskondlike arbiteride põhimääruse» punkt 3 järgmiselt:

«3. Ühiskondlikud arbiterid nimetab ja vabastab kohustustest Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži peaarbiter.»

7. Tunnistada kehtetuks Eesti NSV valitsuse otsused vastavalt juurdelisatud loetelule.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees V. KLAUSON

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja G. MARTIN

Tallinn, Toompea, 29. aprillil 1974. Nr. 205.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

29. aprillil 1974. a. määrusega nr. 205

Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži põhimäärus

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Riiklik Arbitraaž (ENSV Riiklik Arbitraaž) on liidulis-vabariiklik organ ning allub Eesti NSV Ministrite Nõukogule ja NSVL Riiklikule Arbitraažile.

2. ENSV Riiklik Arbitraaž lahendab riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste vahelisi majanduslikke vaidlusi vastavalt kindlaksmääratud pädevusele.

3. ENSV Riikliku Arbitraaži peaülesanded on:

ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste varaliste õiguste ning seaduslike huvide kaitsmise tagamine majanduslike vaidluste lahendamisel; kaasaaitamine ühiskondliku tootmise efektiivsuse suurendamisele, isemajandamise tugevdamisele, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste vahel otstarbekate majandussidemete arendamisele, lepingu osatähtsuse tõstmisele nende suhetes ning nende koostöö arendamisele rahvamajandusplaani täitmisel;

majanduslike vaidluste lahendamisel ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste aktiivne mõjutamine, et nad järgiksid sotsialistlikku seaduslikkust ning peaksid kinni riiklikust distsipliinist plaaniülesannete ja lepinguliste kohustuste täitmisel; võitlus kohalike ja ametkondlike huvide eelistamise ilmingute vastu;

ENSV Riikliku Arbitraaži tegevuses sotsialistliku seaduslikkuse range järgimise ning ENSV Riiklikus Arbitraažis ja Eesti NSV ministeeriumide ning keskasutuste arbitraažides majanduslike vaidluste lahendamisel seadusandluse ühtse ja õige kohaldamise tagamine;

arbitraažipraktika süstemaatiline uurimine ja üldistamine ning selle alusel majandussuhete täiustamisele ning ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste tegevuses esinevate puuduste kõrvaldamisele suunatud ettepanekute väljatöötamine.

4. ENSV Riiklik Arbitraaž juhindub oma tegevuses NSV Liidu ja Eesti NSV seadustest, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi ja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlustest, NSV Liidu valitsuse ja Eesti NSV valitsuse määrustest ning korraldustest, NSVL Riikliku Arbitraaži käskkirjadest, juhenditest ja määrustest, muudest normatiivaktidest, käesolevast põhimäärusest ning NSVL Riikliku Arbitraaži instruktiivjuhistest.

5. ENSV Riiklik Arbitraaž:

1) tagab majanduslike vaidluste õige ning õigeaegse lahendamise ning nende vaidluste läbivaatamisel varaliste sanktsioonide järjekindla rakendamise plaaniülesandeid ja lepingukohustusi täitmata jätnud ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste suhtes;

2) uurib ja üldistab majanduslike vaidluste materjale nende vaidluste eri kategooriate ja rahvamajandusharude kaupa; uurib vaidluste tekkimise põhjusi, töötab välja ning rakendab vajalikke abinõusid vaidluste ärahoidmiseks ja nende arbitraažieelse reguleerimise korrast range kinnipidamise tagamiseks;

3) üldistab Eesti NSV arbitraažiorganite poolt lahendatud vaidluste materjalide alusel majandusalase seadusandluse kohaldamise praktikat, töötab välja ettepanekuid nimetatud seadusandluse täiustamiseks ning esitab need vajalikel juhtudel läbivaatamiseks vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogule või NSVL Riiklikule Arbitraažile; propageerib majandusalast seadusandlust;

4) teatab vaidluste läbivaatamisel avastatud olulistest puudustest ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste tegevuses nende juhtijatele või kõrgemalseisvatele organitele ning ühiskondlikele organisatsioonidele

vastavate abinõude rakendamiseks; annab vajalikel juhtudel vastavatele organitele üle materjalid süüdi olevatele isikutele distsiplinaarkaristuse või rahalise tasendusmakse määramise või nende kehtestatud korras kriminaalvastutusele võtmise küsimuse otsustamiseks.

Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juhtijad on kohustatud rakendama abinõusid ENSV Riikliku Arbitraaži poolt avastatud puuduste kõrvaldamiseks ja ühe kuu jooksul teatama temale rakendatud abinõudest;

5) kannab Eesti NSV Ministrite Nõukogule ette sotsialistliku seaduslikkuse ja riikliku distsipliini suurematest rikkumistest, mida on ettevõtted, organisatsioonid ja asutused toime pannud plaaniülesannete ja lepinguliste kohustuste täitmisel;

6) uurib Eesti NSV ministriumide ja keskasutuste arbitraažide töökogemusi ja juhendab nimetatud arbitraaže vaidluste lahendamise praktika küsimustes.

ENSV Riikliku Arbitraaži instruktiivjuhised majanduslike vaidluste lahendamise praktika küsimustes on Eesti NSV ministriumide ja keskasutuste arbitraažidele kohustuslikud;

7) tagab arbitraažikaadri erialase täiendamise ja kvalifikatsiooni tõstmise, töötajate teadmiste ja kogemuste paremaks kasutamiseks vajalike tingimuste loomise ning end heade töötajatena näidanud noorte spetsialistide edutamise juhtivale tööle; autasustab kehtestatud korras ENSV Riikliku Arbitraaži töötajaid aukirjadega ning rakendab muid ergutusvahendeid;

8) organiseerib arbitraažistatistikaalast tööd ja kasutab arbitraažistatistika andmeid ENSV Riikliku Arbitraaži tegevuse parandamiseks ning majanduslase seadusandluse täiustamise ettepanekute väljatöötamiseks.

6. ENSV Riiklik Arbitraaž kinnitab Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kehtestatud korras vabariikliku ja kohaliku tööstuse ettevõtetes toodetavate ning peamiselt vabariigis tarbitavate üksikute toodangu- ja kaubaliikide hanke eritingimused.

7. ENSV Riiklik Arbitraaž lahendab:

1) vaidlusi, mis tekivad Eesti NSV ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste vahel lepingute sõlmimisel ja täitmisel ning muudel alustel;

2) vaidlusi, mis tekivad mitte üle 5 miljoni rubla suuruse summaga lepingute sõlmimisel, samuti lepingute täitmisel ja muudel alustel hagi summaga mitte üle 50 000 rubla, kui:

poolled või üks pooltest on liidulise alluvusega ettevõtted, organisatsioonid või asutused ja paiknevad Eesti NSV territooriumil;

üks pooltest on Eesti NSV territooriumil paiknev ettevõtte, organisatsioon või asutus ning teine on teises liiduvabariigis asuv ettevõtte, organisatsioon või asutus, olenemata poolte alluvusest;

3) vaidlusi, mis tekivad raudtee haruteede ekspluateerimise lepingute sõlmimisel, kui veosekäive ei ületa 100 vagunit ööpäevas;

4) vaidlusi seoses mittevaralise iseloomuga hagidega ning vaidlusi, mis tekivad seoses elamu- ja mitteelamufondi kasutamisega;

5) vaidlusi, mida Eesti NSV Ministrite Nõukogu annab lahendada ENSV Riiklikule Arbitraažile;

6) vaidlusi, mida NSVL Riiklik Arbitraaž annab lahendada ENSV Riiklikule Arbitraažile vastavalt «NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži põhimäärusele».

8. ENSV Riiklik Arbitraaž vaatab läbi vaidlusi NSVL Riikliku Arbitraaži poolt kinnitatud «Riiklikes arbitraažides majanduslike vaidluste läbi vaatamise eeskirjadega» kehtestatud korras.

9. ENSV Riiklik Arbitraaž ei lahenda:

1) vaidlusi ühe ministeeriumi, keskasutuse, kooperatiivsüsteemi või muu ühiskondliku organisatsiooni, tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee ühe valitsuse või osakonna ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste vahel;

2) kolhooside, kolhoosidevaheliste organisatsioonide ja riiklik-kolhooslike ettevõtete ning organisatsioonide vaidlusi riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike ettevõtete, organisatsioonide ja asutustega ning omavahel;

3) vaidlusi seoses maksudega ja mittemaksuliste maksetega, mida nõutakse sisse riigieelarvesse vastavalt «Maksude ja mittemaksuliste maksete sissenõudmise määrustikule»;

4) pangaoperatsioonidest tulenevaid vaidlusi seoses finantskontrolli funktsiooni teostamisega pankade poolt ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste kapitaalvahetuste õige kasutamise üle (välja arvatud arbitraaži-organites lahendamisele kuuluvad vaidlused lepingu alusel hangitud ja põhifondidesse kuuluvate seadmete, masinate ja muude materiaalsete väärtuste maksumuse tasumise üle);

5) vaidlusi, mis tekivad standardite ja tehniliste tingimuste kooskõlastamisel;

6) vaidlusi hankimisele kuuluva toodangu hindade kindlaksmääramise ning osutatavate teenuste tariifide kindlaksmääramise üle, kui neid hindu ja tariife ei saa vastavalt kehtivale seadusandlusele kindlaks määrata poolte kokkuleppel;

7) vaidlusi, mis tekivad mõlemale poolele kohustuslikul plaaniülesandel mitterajaneva lepingu sõlmimisel, kui seadusandluses või poolte kokkuleppes ei ole ette nähtud teisiti;

8) vaidlusi, mille summa on alla 100 rubla;

9) muid vaidlusi, mille lahendamine kuulub vastavalt kehtivale seadusandlusele teiste organite pädevusse.

10. ENSV Riiklik Arbitraaž lahendab vaidlusi huvitatud ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste avalduste alusel või avalduste alusel, mida kõrgemalseisvad organid esitavad alluvate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste huvides.

ENSV Riiklik Arbitraaž algatab asju omal algatusel, kui on andmeid, et ettevõtted, organisatsioonid ja asutused rikkusid plaaniülesannete ja lepinguliste kohustuste täitmisel sotsialistlikku seaduslikkust ja riiklikku distsipliini. Sel juhul sissenõutav leppetrahv (trahv, viivis) pööratakse kas täielikult või osaliselt liidueelarve tuludesse või ettevõtte, organisatsiooni ja asutuse kasuks, kelle huvides asi algatati.

11. ENSV Riiklik Arbitraaž tunnistab täielikult või teatud osas kehtetuks lepinguid, mis on vastuolus seadustega, samuti NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja liiduvabariikide ministrite nõukogude määruste ja kor-

raldustega, riiklike plaanide ja ülesannetega, ning kohustab pooli tegema sõlmitud lepingutes vastavaid muudatusi.

12. Vaidluse võib anda ENSV Riiklikule Arbitraažile lahendada ainult pärast seda, kui pooled on võtnud tarvitusele abinõud vaidluse vahetuks reguleerimiseks. Kui selliste abinõude tarvituselevõtmise kohta ei ole tõendeid esitatud, ei võeta hagiavaldust läbivaatamiseks ja see tagastatakse hagejale.

13. ENSV Riiklikus Arbitraažis lahendavad vaidlusi riiklik arbiter ja poolte esindajad riikliku arbiteri eesistumisel.

Keerukate asjade arutamiseks võib peaarbiter viia arbitraaži koosseisu täiendavalt kaks riiklikku arbiterit.

ENSV Riiklikus Arbitraažis on poolte esindajateks ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juhtijad või nende asetäitjad või nende volitused nende ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste teised töötajad, samuti vaidlevate poolte suhtes kõrgemalseisvate organite ametiisikud.

14. ENSV Riiklik Arbitraaž võib omal algatusel või poolte palvel tunnistada nende esindajate ilmumise riikliku arbitraaži istungile mittekohustuslikuks, kui asja materjalid võimaldavad lahendada vaidluse poolte esindajateta.

15. ENSV Riiklikul Arbitraažil on õigus lõpetada asja menetlus, kui hageja jättis mõjuvate põhjusteta esitamata nõutud materjalid, mis on vajalikud vaidluse lahendamiseks, või kui hageja esindajad ei ilmunud vaatamata väljakutsele arbitraaži istungile ning tema mitteilmumine takistab vaidluse läbivaatamist.

16. ENSV Riiklikul Arbitraažil on õigus:

1) kutsuda vaidluse lahendamisel seletuste andmiseks välja vaidlevate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ning nende suhtes kõrgemalseisvate organite ametiisikuid, samuti vaidlusasjas poolteks mitteolevate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ametiisikuid, kui nende seletustel võib vaidluse lahendamiseks olla oluline tähtsus;

2) nõuda ettevõtetest, organisatsioonidelt ja asutustelt vaidluse lahendamiseks vajalike dokumentide, andmete ja arvamuste esitamist;

3) määrata ekspertiisi;

4) tutvuda ettevõtetes, organisatsioonides ja asutustes vaidluse lahendamiseks vajalike materjalidega.

Vajaduse korral võidakse vaidlusi läbi vaadata vahetult ettevõtetest, organisatsioonides ja asutustes, kes on vaidlusasja pooled.

17. ENSV Riikliku Arbitraaži otsuse teevad riiklik arbiter ja vaidluse lahendamisest osa võtvate poolte esindajad arbitraaži istungil asja kõigi tehilolude läbiarutamise tulemuste alusel.

Riiklik arbiter aitab poolte esindajatel jõuda vaidluses kokkuleppele. Kui poolte kokkulepe ei vasta seaduse nõuetele või asja materjalidele või kui poolte vahel on lahkarvamusi või asja arutati ühe või mõlema poole esindajateta, teeb otsuse riiklik arbiter.

Käesoleva põhimääruse punkti 13 teises lõikes ettenähtud juhtudel teevad otsuse riiklikud arbiterid häälteenamusega.

Tehtud otsus kuulutatakse istungil pärast asja läbivaatamist. Eriti keerukate asjade puhul võib riiklik arbiter otsuse tegemise edasi lükata mitte kauemaks kui kolmeks päevaks.

Asja kohta tehtud otsusele kirjutab alla istungil eesistujaks olnud riiklik arbiter.

18. ENSV Riiklikul Arbitraažil on vaidlusasja kohta otsuse tegemisel õigus:

1) erandjuhtudel vähendada kohustust rikkunud poolelt sissenõudmisele kuuluva leppetrahvi (trahvi, viivise) määra;

2) sisse nõuda lepingupoolelt, kes jämedalt rikkus lepingu tingimusi, leppetrahvi (trahvi, viivist) kuni 50% võrra kõrgendatud määral, pöörates selle osa sissenõutud summast liidueelarve tuludesse;

3) sisse nõuda ettevõtelt, organisatsioonidelt ja asutustelt, kes ei täitnud plaaniülesandeid ja lepingulisi kohustusi, omal algatusel leppetrahvi (trahvi, viivist), pöörates selle kas poole kasuks või liidueelarve tuludesse, kui hageja ei taotlenud sanktsioonide sissenõudmist;

4) pöörata sissenõutav leppetrahv (trahv, viivis) täielikult või osaliselt liidueelarve tuludesse, kui vaidluse lahendamisel selgub, et hageja rikkus seadusandlust, mis aga ei vähenda kostja vastutust;

5) sisse nõuda majanduslike vaidluste lahendamisel seadusandlusega ettenähtud juhtudel ettevõtelt, organisatsioonidelt ja asutustelt, kes rikkusid pretensioonide esitamiseks ja läbivaatamiseks kehtestatud tähtaegu, 2% hagi summast, kuid mitte alla 10 rubla ja mitte üle 1000 rubla, ning pöörata see liidueelarve tuludesse.

19. ENSV Riikliku Arbitraaži otsused majanduslike vaidluste kohta on lõplikud ning kohustuslikud täitmiseks kõigile riiklikele, kooperatiivsetele ja muudele ühiskondlikele ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele.

Riikliku arbitraaži otsus täidetakse käsu alusel. Käsk antakse sissenõudjale tavaliselt koos otsusega. Riiklikul arbitraažil on õigus saata rahasummade sissenõudmise käsud vahetult maksja asukohajärgsele pangale.

Riikliku arbitraaži käsul on täitedokumendi jõud. Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste kontodelt rahasummade sissenõudmise käske täidavad kehtestatud korras pangad. Muudel juhtudel täidavad käske kohtutäiturid.

Käsu võib esitada täitmiseks kolme kuu jooksul arvates otsuse tegemise päevast või päevast, mil lõpeb otsuse täitmise pikendamiseks või ajatamiseks riikliku arbitraaži poolt kindlaksmääratud tähtaeg.

Kui pangal või kohtutäituril ei ole võimalik käsku täita ning sellega seoses tagastatakse see täitmatult, arvutatakse otsuse täitmiseks uus kolmekuuline tähtaeg arvates käsu tagastamise päevast.

20. ENSV Riiklikku Arbitraaži juhivad peaarbiter, kelle nimetab ametisse Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiteril on asetäitja, kelle nimetab ametisse Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

Riiklikud arbiterid nimetab ametisse Eesti NSV Ministrite Nõukogu peaarbiteri ettepanekul.

21. ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiter vastutab isiklikult ENSV Riiklikule Arbitraažile pandud ülesannete ja kohustuste täitmise eest ning määrab kindlaks peaarbiteri asetäitja, riiklike arbiteride, osakondade juh-

tijate ja teiste ametiisikute vastutuse ENSV Riikliku Arbitraaži eri tegevusalade eest.

22. ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiter ENSV Riikliku Arbitraaži pädevuse piires:

1) annab kehtivate seaduste ning NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määruste ja korralduste alusel ning nende täitmiseks käskkirju, juhendeid ning määrusi, mis on kohustuslikud riikliku arbitraaži töötajatele, ning kontrollib nende täitmist.

Vajaduse korral annab peaarbiter koos Eesti NSV teiste ministriurimide ja keskasutuste juhtijatega ühiseid käskkirju ja juhendeid;

2) määrab ametisse ja vabastab ametist ENSV Riikliku Arbitraaži apa-raadi töötajaid.

23. ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiter ja peaarbiteri asetäitjad kontrollivad poolte avalduste alusel ning omal algatusel ENSV Riikliku Arbitraaži otsuste õigsust ENSV Riiklikule Arbitraažile alluvates asjades.

24. Avaldusi otsuste uuesti läbivaatamiseks võivad vaidlusasja poolteks olevad ettevõtted, organisatsioonid ja asutused esitada ühe kuu jooksul arvates otsuse tegemise päevast.

Otsuse uuesti läbivaatamise avalduse esitamine ei peata selle otsuse täitmist.

25. ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiter ja peaarbiteri asetäitja võivad otsuste õigsuse kontrollimise tulemuste alusel otsuse muutmata jätta, muuta või tühistada selle, teha uue otsuse, anda asja uuesti arutamisele või lõpetada asja menetluse.

Otsus tuleb muuta või tühistada, kui see on vastuolus seadusega või ei vasta asja tehiooludele ja materjalidele.

ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiteril ja peaarbiteri asetäitjal on õigus vajaduse korral peatada otsuse täitmine.

ENSV Riikliku Arbitraaži otsuseid võidakse uuesti läbi vaadata hiljemalt aasta jooksul arvates nende tegemise päevast.

26. Nende otsuste õigsuse kontrollimine järelevalvekorras, mida ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiter ja peaarbiteri asetäitjad tegid punkti 7 alapunktides 2 ja 3 märgitud vaidluste kohta ning punkti 7 alapunktis 4 märgitud vaidluste kohta, kui pooled või üks pooltest on liidulise alluvusega või eri liiduvabariikide ettevõtted, organisatsioonid ja asutused, samuti ENSV Riikliku Arbitraaži nende otsuste õigsuse kontrollimine, mis on tehtud käesoleva põhimääruse punkti 7 alapunktis 6 märgitud vaidluste kohta, toimub «NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži põhimäärusega» ettenähtud korras.

27. ENSV Riiklik Arbitraaž kutsub kehtestatud korras kokku Eesti NSV ministriurimide ja keskasutuste arbitraažide töötajate nõupidamisi, kus arutatakse kehtiva seadusandluse kohaldamist majanduslike vaidluste lahendamisel ja muid arbitraažide töö praktika tähtsamaid küsimusi.

28. Arbitraaži organisatsiooni ja tegevuse küsimustes teaduslikult põhjendatud soovitude väljatöötamiseks moodustatakse ENSV Riiklikus Arbitraažis nimekatest teadlastest ja kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistidest teaduslik konsultatiivnõukogu.

Teadusliku konsultatiivnõukogu koosseisu ja põhimääruse kinnitab ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiter.

29. ENSV Riikliku Arbitraaži aparaadi struktuuri ja töötajate arvu- lise koosseisu kinnitab Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

ENSV Riikliku Arbitraaži koosseisunimestiku ning osakondade põhi- määrused kinnitab ENSV Riikliku Arbitraaži peaarbiter. Osakondade põhi- määrustes määratakse kindlaks nende volitused ENSV Riikliku Arbit- raazi pädevuse piires.

30. ENSV Riiklikul Arbitraažil on Eesti NSV riigivapi kujutise ja oma nimega pitsat.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu

29. aprilli 1974. a. määrusega nr. 205

Eesti NSV valitsuse kehtetuks tunnistatud otsuste loetelu

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. septembri 1959. a. määruse nr. 362 «Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži töö paran- damisest» punktid 1, 2, 4 ja 6 ning punkti 8 alapunktid «b» ja «c» (ENSV Teataja 1959, nr. 50, art. 269).

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. detsembri 1960. a. määrus nr. 504 «Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži põhimääruse kinnitamise kohta» (ENSV MK 1960, nr. 46, art. 144).

3. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 12. jaanuari 1961. a. määrus nr. 12 «Jahutoodete (leiva ja saia) hanke eritingimuste kinnitamise kohta» (ENSV MK 1961, nr. 3, art. 7).

4. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 8. detsembri 1962. a. määrus nr. 587 «Eesti NSV valitsuse otsuste muutmise kohta seoses Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. septembri 1962. a. määrusega nr. 433» (ENSV MK 1962, nr. 59, art. 218).

5. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. augusti 1963. a. määruse nr. 373 «Eesti NSV valitsuse otsuste kehtetuks tunnistamise ja muutmise kohta seoses «NSV Liidu ja liiduvabariikide tsiviilseadusandluse aluste» ja «NSV Liidu ja liiduvabariikide tsiviilkohtumenetluse aluste» kehtestami- sega» punkt 1 (ENSV MK 1963, nr. 31, art. 110).

6. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. augusti 1963. a. määrus nr. 401 «Muudatuste kohta jahutoodete (leiva ja saia) hanke eritingimustes» (ENSV MK 1963, nr. 31, art. 112).

7. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. novembri 1965. a. määrusega nr. 491 kinnitatud «Ühiskondlike arbiteride põhimääruse» punkt 5 (ENSV MK 1965, nr. 41, art. 179).

8. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. novembri 1965. a. määruse nr. 499 «Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste juriidiliste teenistuste tegevuse parendamise abinõude kohta» punkt 3 (ENSV MK 1965, nr. 42, art. 185).

9. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. novembri 1966. a. määrus nr. 489 «Ühiskondlike arbiteride kohta».

10. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. jaanuari 1969. a. määrus nr. 49 ««Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži põhimääruse» punkti 3 osalise muutmise kohta» (ENSV Teataja 1969, nr. 8, art. 105).

11. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. novembri 1970. a. määrusega nr. 521 kinnitatud «Muudatuste, mis tehakse Eesti NSV valitsuse otsustes seoses Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. juuni 1969. a. määrusega nr. 267 ««Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» ja «Rahvatarbekaupade hangete põhimääruse» kohta» punkt 1 (ENSV Teataja 1970, nr. 48, art. 465).

12. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. novembri 1970. a. määruse nr. 531 «Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži ning Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste arbitraažide osatähtsuse suurendamise kohta rahvamajanduses» punkt 3 (ENSV Teataja 1970, nr. 52, art. 526).

13. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. veebruari 1972. a. määrus nr. 63 «Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži teadusliku konsultatiivnõukogu koosseisu kohta».

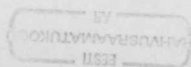
Õiend

«ENSV Teatajas» nr. 22, 1974, lk. 495, art. 197 punkti 1 alapunkti 2 esimene rida lugeda alljärgnevalt:

«2) NSVL Plaanikomiteele on antud õigus kooskõlastatult...».

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.
Trükipoognaid 1,25. Arvestuspoognaid 1,5. Tellimuse nr. 659.
ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

2683 dep.
31.7.79.
Reamatupealat

74-847a

